

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

24. september 2012

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

De oversøiske landes og territoriers associering med Den Europæiske Union

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Udenrigsministeriets grund- og nærhedsnotat vedrørende Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om de oversøiske landes og territoriers associering med Den Europæiske Union, KOM (2012) 0362.

Nicolai Wammen

GRUND og NÆRHEDSNOTAT

Til:	Folketingets Europaudvalg	J.nr.:	400.E.17.OLT
CC:		Bilag:	
Fra:	Udenrigsministeriet	Dato:	17. september 2012
Emne:	Forslag til Associeringsinstrument for EU's oversøiske lande og territorier (OLT-ordningen).		

COM(2012) 362 final

1. Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til nyt associeringsinstrument for EU's oversøiske lande og territorier (OLT-ordningen), herunder Grønland. De 25 OLT'er har tilknytning til fire medlemslande (UK, Nederlandene, Frankrig og Danmark), men udstrakt selvstyre og står uden for EU's lovgivning. Den nuværende ordning udløber 31. december 2013. Grønland modtager ikke støtte over instrumentet, da Grønland har en særlig partnerskabs-ordning og en fiskeriaftale. Der lægges op til en justering af samarbejdet, så det tilpasses EU's nuværende politiske ramme og internationale prioriteringer af fælles interesse i et mere gensidigt forhold, herunder på handelsområdet. Forslaget foreslås finansieret med 2,5 mia. kr. for perioden 2014-2020 over den 11. EUF, hvoraf Danmark betaler ca. 2 pct. svarende til knap 50 mio. Dette skal vedtages ved en særlig rådsbeslutning. Forslaget ventes ikke at have væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser udover EU's budget eller nævneværdige konsekvenser for erhvervslivet.

2. Baggrund

Kommissionen har ved COM(2012) 362 Final af 16. juli 2012 fremsat forslag til Rådets afgørelse om de oversøiske landes og territoriers associering med Den Europæiske Union. Forslaget er oversendt til Rådet den 25. juli 2012 i dansk sprogversion. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 203 og skal vedtages efter en særlig lovgivningsprocedure med enstemmighed.

3. Formål og indhold

Formålet med associeringen mellem EU og de 25 oversøiske lande og territorier (OLT'erne)¹, herunder Grønland, er at fremme deres økonomiske og sociale udvikling og fastholde de nære økonomiske forbindelser mellem dem og EU som helhed. Den nuværende afgørelse fra 2001 (ændret i 2007 med den 10. EUF) udløber 31. december 2013. De oversøiske lande og territori-

¹ Anguilla (UK), Aruba (NL), Bermuda (UK), Bonaire (NL), Britisk Antarktisk Territorium (UK), Britisk Territorium i det indiske ocean (UK), Britiske Jomfruøer (UK), Cayman øerne (UK), Curaçao (NL), Falklandsøerne (UK), Fransk Ponynesien (FR), Fransk Antarktisk Territorium (FR), Grønland (DK), Mayotte (FR), Montserrat (UK), Nykaledonien (FR), Pitcairn (UK), Saba (NL), SintEustatius (NL), SintMaarten (NL), South Georgia og South Sandwich øerne (UK), Saint Helena, Ascension, Tristan da Cunha (UK), St. Pierre og Miquelon (FR), Turks and Caicos øerne (UK), Wallis og Futuna øerne (FR).

er har en forfatningsmæssig tilknytning til fire medlemslande (Det Forenede Kongerige, Nederlandene, Frankrig og Danmark). De har vidtrækkende selvstyre, er ikke en del af EU's toldområde eller indre marked og står uden for EU-lovgivningen. De er ikke udviklingslande, men har en række særlige udfordringer i kraft af deres meget små økonomier, befolkninger og administrationer og ofte isoleret geografisk beliggenhed. De samlet 1,2 mio. indbyggerne regnes som statsborgere i et medlemsland også EU-statsborgere.

Der lægges fra Kommissionens side op til en justering af samarbejdet som følge af ændrede regionale og international prioriteringer og udviklingen i OLT'erne og tilpasning til EU's politiske rammer. Forslaget medfører en ændring fra et fattigdomsorienteret bistandsfokus til et mere gensidigt samarbejde med øget fokus på områder af fælles interesse, bl.a. klimaændringer, biodiversitet, forskning og innovation. På handelsområdet foreslås fortsat told- og kvotefrihed, men forbedret adgangen ved en ændring af præferenceoprindelsesregler og revideret ordning for tjenesteydelser samt mestbegunstigelsesbehandling.

Aftalen omfatter følgende områder:

1. Bæredygtig udvikling, herunder miljø, klima, katastroferisikobegrænsning, tilgængelighed (søfart, luftfart, informations og kommunikation), forskning og innovation (uddannelse, sundhed, beskæftigelse, erhvervs politik), kultur, organiseret kriminalitet
2. Handel, herunder samhandel med varer og tjenesteydelser og handelsrelaterede områder som handel og bæredygtig udvikling, kapitalbevægelser, konkurrence, intellektuel ejendom, forbruger, monetære- og skattespørgsmål, told, samhandelskapacitet, finansielle ydelser m.v.
3. Instrumenter for bæredygtig udvikling, herunder finansielle ressourcer, bistand under 11. EUF, programmering, gennemførelse, støtteberettigelse, og monetære spørgsmål.

EU-OLT associering drøftet løbende i et EU-OLT samarbejdet og været analyseret i forskellige undersøgelser af Kommissionen og OLT'erne. De vigtigste anbefalinger er ifølge Kommissionen søgt indarbejdet i forslaget, herunder OLT'ernes ønsker, om tilpasning af regler og procedure, fremme samarbejde med nabolande, inddrage politiske prioritetsområdet fremkommet i det seneste årti, samt lette adgangen til EU's horisontale programmer og behov for tilpasning på handelsområdet.

Grønland har siden sin udtræden af EF i 1985 været omfattet af OLT ordningen, og associeringsinstrumentet kan have stor betydning for Grønlands samarbejde med EU bl.a. på horisontale instrumenter, handel m.v. Grønland modtager ikke økonomiske støtte over dette associeringsinstrument, da Grønlands samarbejde med EU fremgår af en særlig partnerskabsordning, som aktuelt er under fornyelse, samt en fiskeriaftale.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal høres i henhold til TEUF artikel 203. Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen finder, at forslaget er i overensstemmelse med partnerskabs-, komplementaritets- og nærhedsprincippet. Det foreslås, at Unionens finansielle bistand baseres på programmeringsdokumenter, som de kompetente OLT-myndigheder og Kommissionen vil have det fælles ansvar for. Med forbehold for Kommissionens beføjelser vil OLT'ernes myndigheder have det primære ansvar for at gennemføre de tiltage, der vedtages i henhold til samarbejdsstrategien. Kommissionens opgave er at fastsætte generelle regler og betingelser for programmer og projekter. Regeringen vurderer, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser udover indvirkningen på EU's budget. Vedtages forslaget kan det medføre en udgift på EU's budget på 2,5 mia. kr. (343,4 mio. euro). over perioden 2014-2020 (den 11. europæiske udviklingsfond). Danmark betaler ca. 2 pct. af EU's udgifter, svarende til en statslig årlig udgift ved programmet på knap 50 mio. kr. i perioden 2014-2020. Forslaget er imidlertid en del af de samlede forhandlinger om EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for 2014-2020, som tidligst forventes afsluttet ved udgangen af 2012. Forslaget har ingen nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet, og skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i Rigsfællesskabet samt i relevante ministerier og enheder. Der er ikke indkommet bemærkninger.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De tre øvrige medlemslande, der har OLT-tilknytning (UK, NL og Frankrig) må forventes generelt at hilse forslaget velkommen, herunder forslaget om en justering i forhold til EU's politikker og ændrede internationale prioriteringer. Øvrige medlemslandes holdninger kendes endnu ikke.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser forslaget velkomment, herunder en tilpasning til EU's politikker og en modernisering i forhold til OLT'ernes aktuelle udvikling og et mere gensidigt samarbejde. Regeringen vægter varetagelsen af Grønlands interesser i samarbejdet højt. Regeringen lægger vægt på, at udfaldet af de samlede MFF forhandlinger ikke præjudiceres i arbejdet med de underliggende programmer.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.